

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus III. De Clericis conjugatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

rint, Iure antiquo excommunicati à beneficiis removebantur. hodiè verò speciali dispositione Concilii Trident. sess. 25. de reform. c. 14. Primo pœnâ ordinariâ secundum consuetudinem diœceseos afficiuntur, quòd si post hanc monitionem non abstineant, tertiam partem omnium fructuum suorum beneficiorum ipso facto amittunt; Sin verò nec secundæ monitioni paruerint omnibus fructibus privantur, & ab administratione beneficiorum ad arbitrium ordinarii remouentur; Si & tertiam admonitionem contempserint omnibus beneficiis ecclesiasticis & pensionibus perpetuò privantur, & inhabiles ad quævis beneficia declarantur, donec post manifestam vitæ emendationem cum iis ex commiseratione videatur dispensandum.

TITULUS III.

De

Clericis conjugatis.

QUÆRES 1. An Clerici matrimonium inire, vel inito matrimonio beneficia sua retinere possint? Respond. Cùm simul carnalibus desideriis & divinis obsequiis Clerici vacare nequeant, eos præsertim vero Sacerdotes, non solum à consortiis suspectarum mulierum, sed ab omni etiam conjugio abstrahendos censuerunt Canones, ab ipso jam Ecclesiæ primordio. Illud hic dispiciendum est, quibus Clericis matrimonia prohibeantur, & quatenus Clerici beneficia habere vel retinere possint. Non eodem rigore ecclesia omnes

T 2

à con-

à conjugii esse voluit alienos; distinctio igitur faciend est inter Clericos in minoribus & majoribus ordinibus constitutos, illis ecclesia matrimoniū non negavit *can. si quis verò dist. 32.* Si tamen de presentē contraxerint, obtentis jam ante beneficiis privantur & ad obtinenda inhabiles reddidit *cap. 1. ⁶⁵ seqq. h. t.* Qui verò in sacris sunt, nullo jure matrimonia inire possunt, obstante voto solemnī in susceptione ordinum emisso; qui olim tam severè puniebantur, ut venundatis foeminis Clerici tales relegationis poenam sentirent; hodiè verò imprimis irregulares fiunt, 2. excommunicantur, 3. suspecti fiunt de hæresi; & 4. denique beneficia quæ obtinebant, amittunt, de quo plura in *libr. 4.* potissima quæ hoc tit. Tractantur, Clericos in minoribus concernunt, de quibus proindè,

QUÆRES 2. An Clericus conjugatus, beneficio suo ipso Jure privatur an verò per sententiam privari debeat? Sunt quidam qui in Casu proposito ad beneficii privationem, sententiam judicis requirunt propter textum *cap. 3. & 5. h. t.* ubi Clerici matrimonium contrahentes beneficiis spoliari & privari dicuntur, quæ verba sententiam ferendam significant, ego tamen cum communi DD. Resp. hujusmodi Clericos beneficiis suis ipso jure privari, ut adeò nullum beneficium retinere possint, indeque provenientes fructus à die contracti matrimonii perceptos non expectatâ Judicis sententiâ restituere teneantur prout desumitur ex *cap. 1. h. t.* & ratio potissima est, quòd status matrimonialis de Jure incompossibilis sit cum beneficio ecclesiastico; beneficium enim datur propter officium; sicut Ergo conjugati incapaces sunt officii ita & beneficii; qui

Ergo

Ergo matrimonium contraxit tacitè præsumptione
 iuris, beneficio renuntiavit; accedit quòd beneficia
 de consuetudine saltè sub hac conditione conferan-
 tur, si Clericus manseris beneficium retinebis; defi-
 ciente igitur conditione, ipso quoq; iure beneficium
 censetur dimissum; *non obstant* 1. Textus allegati,
 quia loquuntur de privatione possessionis, non Iu-
 ris aus tituli, quòd scil. talis si beneficium nondum
 dimiserit ejus possessione privandus sit, *neque obstat.*
 2. *can. quia tua. caus. 12. quest. 1.* ubi Clericis conju-
 gatis de stipendiis providendum statuitur; quia ca-
 non ille de stipendio temporali intelligitur, quod
 ratione laboris vel ministerij in ecclesiâ Exerciti æ-
 ditio v. g. vel cantoribus assignatur. *neque obstat.* 3.
 Quod Clerici concubinarij & alij criminosi ipso iure
 non priventur, atque propterea beneficia dimittere,
 & fructus perceptos saltè ante sententiam decla-
 ratoriam rest. tuere non teneantur *Argumento cap. 19.*
de heret. in 6. quia hoc locum tantum habet in priva-
 tione pœnali, qualis non est, quâ beneficium amit-
 titur propter matrimonium contractum, cum enim
 illud Clericis in minoribus constitutis licitum sit,
 pœnam non subeunt, sed ipso facto resignant.

QUÆRES 3. An Clericus in minoribus
 constitutus beneficium amittat ipso iure, si matri-
 monium contraxerit sed invalidum? Sunt qui af-
 firmant, sunt qui negant, mihi verior & sanior
 videtur sententia negativa quam tenent, *Sanchez.*
disput. 43. num. 3. & *Lessius l. 2. c. 34. num. 113.* Ratio
 est quod Canones privationem beneficiorum indu-
 centes loquantur de matrimonio valido. uti ex *cap.*
1. 3. 55. b. t. Apertè constat, privatio enim procedit

dit ex impossibilitate statûs clericalis cùm maritali, quæ ex matrimonio invalido nequaquam oritur.

QUÆRES 4. An Clericus minorista conjugatus gaudeat saltem privilegiis Clericorum? Respond. Si contraxerit cum unâ eaque Virgine, si deferat habitum & tonsuram clericalem, atque insuper (ut *Concil. Trid. sess. 27. cap. 6. de reform. Specialiter requirit*) alicujus ecclesiæ Ministerio ab Episcopo deputatus fuerit, privilegiis Canonis perinde ut alii Clerici gaudet, fori autem privilegio gaudet solummodo in Causis Criminalibus, ita ut in his sive Civiliter sive Criminaliter agatur ad iudicium sæculare trahi nequeat. *cap. un. h. t. in 6.*

TITULUS IV.

De

Clericis non residentibus in Ecclesia
vel præbendâ.

QUÆRES I. Quid sit residentia, & quanam ad eam obligentur? Respond. Est mansio sive assiduitas commorationis in ecclesiâ vel loco beneficii causa servitii Ecclesiastici personaliter præstandi, ad quam non sufficit sola præsentia in loco beneficii sed & præsentia in ecclesia & persolutio divini officii, ad residendum obligantur imprimis omnes beneficium curatum habentes, quales sunt Episcopi, Abbates, Parochi, & quicunque dignitatem, personatum vel officium obtinentes, *cap. 2. h. t. & Trid. sess. 23. cap. 1. de reform. dein Canon.*